

O B S A H:

	Strana
Úvod	1
A) Roztřídění jazyků. I. Jazyky indoevropské. II. Československý jazyk a jeho nářečí	1
B) Spisovná čeština a spisovná slovenština. Jejich jednota. Prameny	5
Rozvrh dějin československé literatury	11
A) Doba stará.	
1. Literární počátky: a) Literatura doby pohanské, b) Literatura staroslověnská, c) Literatura psaná latinsky, d) Literatura psaná česky	11
2. Rozkvět staročeského básnictví: a) Poesie rytířská, b) Epické a lyrické básně duchovní, c) Drama, d) Básně tendenční	16
3. Rozkvět staročeské prózy: a) Karel IV., dějepis a cestopis, kroniky; b) Počátky literatury reformační	25
B) Doba střední.	
1. Husitství	30
2. Bratrství v svých počátcích	38
3. Ostatní literatura z doby reformace	41
4. Renaissance, humanismus	43
5. Pisemnictví za prvních Habsburků	45
6. Doba veleslavinská a předbělohorská	50
7. Rozštěpení literatury: a) Literatura exulantská, b) Literatura domácí (protireformační)	54
8. Vítězství protireformace	61
9. Pisemnictví střední doby na Slovensku	63
C) Doba nová.	
1. Osvícenství. Nové názory a směry západoevropské. Josefinství	64
2. Počátky českého obrození	67
3. Josef Dobrovský	69
4. Další práce buditecká: Spisování pro lid, básnictví, české divadlo	71
5. Národní obrození na Slovensku: a) Katolická odluka, b) Evangelíci	76
6. Romantismus. První zástupci novočeské vědy. Josef Jungmann a jeho doba	78
7. Vlastenecký romantismus. Rukopis Královédvorský a Zelenohorský	84
8. Rozkvět dějepisectví doby romantické	90
9. Slovanský romantismus. Básníci myšlenky slovanské	97
10. Lidový romantismus. Vliv lidové poesie, Čelakovský, Erben a j.	102
11. Básníci směru didaktického	109
12. Obrozenské drama a novelistika	111
13. Byronismus cizí a československý	117
14. Období Boženy Němcové a Karla Havlíčka	125
15. Karel Havlíček Borovský	132
16. Slovenské písemnictví za doby české vlastenecké romantiky. Vznik spisovné slovenštiny. Básníci z družiny štúrovské	138
17. Literární, politický a umělecký ruch v letech šedesátých minulého století	143
18. Jan Neruda a další básníci kruhu Májového	151
19. Román a novela za doby Hálkovy a Nerudovy	159
20. Slovensko v době memoranda a Matice slovenské	166
21. Směr národní. Almanach »Ruch«. Revue »Osvěta« a spisovatelé kolem ní. Svatopluk Čech a jiní básníci směru národního	167

22. Směr kosmopolitický. Julius Zeyer. Jaroslav Vrchlický a básníci jeho školy	178
23. Dramatické básnictví od doby Nerudovy	190
24. Román historický od doby Nerudovy	195
25. Povídka a román ze života venkovského	206
26. Genrové obrázky, román společenský a konvenční	221
27. Literatura na Slovensku v letech osmdesátých XIX. století	225
28. Román realistický a naturalistický v literaturách cizích	232
29. Román realistický a naturalistický v literatuře české	238
30. Politický a literární realismus na Slovensku	249
31. Realismus v básnictví	253
32. Moderní proudy v československém básnictví: a) Impresionisté a symbolikové 260, b) Dekadenti 267, c) Ostatní směry; nacionalismus, sensualismus a vitalismus, civilizační poesie a ohlasy sociální	258
33. Katolická moderna	275
34. Novější beletrie	277
35. Spisovatelky naší doby	281
36. Československá literatura za války a po válce	286
A) Československý odboj a jeho písemnictví	287
B) Poesie sociální	297
C) Další směry poesie poválečné	301
a) Expresionismus a jiné směry	301
b) Poesie nejmladších básníků	306
D) Próza poválečná	307
1. Romanopisci cizí	307
2. Romanopisci českoslovenští	312
37. Nový literární život na Slovensku	320
38. Moderní drama. Herci Národního divadla v Praze. Dramaturgové. Režie. Moderní divadelnictví. Opera po Smetanovi. České kvarteto. Česká filharmonie. Sborový zpěv	327
39. NAUKOVÁ LITERATURA:	
A) Dějepis: a) Dějiny v užším smyslu, b) Český dějepis právní, c) Prehistorie, d) Národopis (lidopis, folklor), e) Dějiny výtvarných umění, f) Kritika výtvarných umění	342
B) Literární historie a moderní kritika literární: a) Literární historie, b) Zástupci moderní kritiky literární	350
C) Jazykověda: a) Československá slovanská jazykověda, b) Germanistika, c) Romantika, d) Orientální filologie, e) Klasická filologie	355
D) Filosofické nauky: a) Filosofie, b) Pedagogika, c) Sociologie, d) Literatura mravně výchovná (etická), e) Filosofie katolická, f) Evangeličtí pracovníci a myslitelé, g) Estetika (krasověda)	357
E) Vlastivěda, zeměpis, cestopis	363
F) Vědy matematické (matematika, geometrie, fyzika, astronomie, geodesie)	366
G) Vědy přírodní: a) Přírodopis, b) Česká literatura chemická	367
H) Literatura lékařská	371
J) Z literatury právnické	372
K) Živnostenské a obchodní nauky	372
L) Národní hospodářství	373
M) Politika	375
N) Strojnictví, letectví, elektrotechnika, radiofonie: a) Česká literatura strojnická, b) Letectví, c) Elektrotechnika, d) Radiofonie	378
O) Stavitelství, inženýrství, pomocné vědy, architektura	380

P) Textilní průmysl	382
R) Zemědělská literatura	382
S) Lesnická literatura	391
Četba z československé i cizí literatury na vyšší škole průmyslové	395
Abecední seznam osobní a věcný	399
Seznam vyobrazení	425

PŘIPOMENUTÍ.

Dějiny československé literatury vycházejí v III. opraveném a doplněném vydání jako pomůcka k četbě, systematicky upravené.*) Autor je doplnil údaji až do doby nejnovější, rozmnožil je o přehledy významných autorů cizích literatur, zvláště pokud měly vliv na literaturu čsl. a přidal stručné přehledy naukové literatury, které napomáhají studentům k orientaci po literatuře jejich odborů v příštím jejich povolání, jakož i odborů jiných, humanitních, v praktickém životě neméně důležitých (viz celou stať 39, jakož i články o čsl. hudbě; mimo to vloženo do textu 109 obrazů).

Kniha — poměrně obsáhlejší — jest určena především žákům vyšších průmyslových a odborných škol, jimž chce býti nejen praktickou příručkou školní, nýbrž i spolehlivým rádcem a průvodcem v dalším životě. Takovou knihu, která by obsahovala více, nežli může podati škola při menším počtu hodin, potřebují často naši absolventi. Jako inteligenti na venkově přednášejí v osvětových sborech a v jiných spolecích i mimo svůj vlastní obor. Kniha je také psána se zřetelem ke knihovníkům našich škol, aby jim byla pomůckou při výběru vhodných knih.

Učitel si ve škole látku sám upraví a — podle potřeby příslušné školy — vybere to, co je třeba ukládat paměti žáků, dobře věda, že teprve četba plní vlastní úkol vzdělávací.**)

Petitů bylo mnohdy použito pro úsporu místa! Učitel si z něho vybere, co pokládá za důležité pro poučení žáka.

K OBRAZŮM. K reprodukci svých prací dali autorovi těchto dějin laskavé svolení výtvarní umělci: Vratislav Hlava, Adolf Kašpar, Josef Mařatka, Josef Pekárek, Josef Šejnost, Max Švabinský. K reprodukci obrazů Alšových svolil laskavě dr. Em. Svoboda, obrazů Myslbekových prof. V. Dlabač, jiných obrazů P. T. pánové: Jos. Klik, Jaroslav Kvapil, Boh. Ryba, Boh. Vavroušek, nakladatelé Fr. Borový, L. Mazáč, V. Petr, Státní nakladatelství, F. Topič; mimo to Melantrich, Museum památníku národního osvobození, Národní museum v Praze. Ostatní obrazy jsou ze sbírek nakladatelství Šolc a Šimáček.

*

PRAMENY. Autor použil k této knize — mimo své vlastní záznamy — knih, uvedených pod záhlavím *Literární historie a moderní kritika literární v Naukové literatuře* této knihy. Byly to hlavně »Dějiny literatury české«, napsal Jan Jakubec; »Přehledné dějiny literatury české«, napsali J. V. Novák a Arne Novák; »Katechismus dějin české literatury«, napsali Pavel Váša a Al. Gregor; »Rukovět dějin slovenské literatury«, sestavil Dobroslov Chrobák; »Slovenská poetika«, napsali P. Bujňák a Jan Menšík; »Kulturní adresář ČSR.«, vydal Ant. Dolenský; Masarykův Slovník naučný; Ottův Slovník naučný s dodatky.

Předkládáje veřejnosti třetí vydání *Dějin literatury československé*, vyslovuje autor srdečné díky všem, kdož přispěli jakýmkoliv způsobem k jejich zdokonalení. Především děkuje svému kolegovi, prof. a odb. inspektoru v. v. Hynkovi Hrubému za všechny cenné rady, opravy, doplňky a za pomoc

*) Viz na straně 395 seznam schválené četby z čsl. a cizí literatury na vyšších školách průmyslových.

***) Autor těchto *Dějin literatury československé* připravuje čítanku i slovesnost pro školy shora uvedené.